

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra DEN VÆGELSINDEDE

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 3-7: Komедier", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 3-7: Komедier*, udg. af F. J. Billeskov Jansen , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 154. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holb03val-shoot-idm140583364611648/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 3-7: Komедier

DEN VÆGELSINDEDE

- han ikke gætter den, skal han give et Gilde. Han har efter Sadvanen faaet Bindebrevet paa sin Navnedag. Dagen der efter Almanakken et viet den Helgen, hvis Navn Modtageren bærer. – *ærlig*, fin, fornem.
- S. 114. *et Bon mot*, fr. Vittighed, slægterdig Bemærkning. – *saar hærceler!*, som han tager paa Vejl – *spøger*, er fra Forstanden. – *pæene*, knibske.
- S. 115. *recommendere*, anbefale. – *føre mig an*, vise mig Vej. – *embraserede*, omfavnede, kyssede. – *Fixer mig ikke*, gør ikke Nar af mig.
- S. 116. *Holmens Klokke*, Uret paa Holmens Kirke.
- S. 118. *den Heltinde*, hvis Navn jeg bær, Lucretia, romersk Kvinde, der i sin Mand's Fraværelse blev skændet af Kong Tarquinius Superbus' Son, og som derefter dræbte sig selv.
- S. 119. *poleret*, kultiveret. – *Vellyst*, luksus.
- S. 120. *anstukken*, smittet. – *12 Aandelige Betænkninger*, dansk Oversættelse (fra 1647 og ofte senere) af en tysk Opbyggelsesbog af Phil. Kegehus. – *Gingville*, en Slags L'homme.
- S. 121. *alamodiske*, nymodens. – *Huus Postill*. En Huspostil er en Opbyggelsesbog til Husandagt.
- S. 122. *Thais*, berømt Kurtisane, som Alexander den Store førte med sig paa sit Togt til Asien. – *Avantage*, fr. Fordel.
- S. 124. *aparte*, særskilt. – *Galand*, Kavalier, Ledsager. – *Kiød-Eder*, grove og kraftige Eder.
- S. 125. *mafoi*, fr. min Tro.
- S. 126. *i et Hals Jern*, nemlig i Gabestokken. – *u-fasonlig*, urimelig.
- S. 128. *Extremitet*, lat. Yderlighed.
- S. 129. *Astrea eller Amadis*, den første en fransk Hyrderoman fra det 17. Aarh., den anden en fransk Ridderroman fra Middelalderen. – *Expression*, Udtryk, Vending. – *Thomas Diaforius*, Thomas Diaforus, den latterlige unge Læge, der optræder som Frier i Molières Komædie Den indbildt Syge. – *Talander's Politiske Stockfisk*. Talander er Pseudonym for den tyske Professor August Bohse, som 1696 havde udgivet en Haandbog med Brevmonstre. Han er derimod ikke Forfatter til Den politiske Stockfisk, om hvilken ovenfor S. 84-85.
- S. 130. *Kaillerie*, fr. Spot, antagelig med Hentydning til Lucretias leilfærdige Behandling af gudelige Skrifter. – *Recommendation*, Anbefaling. – *Artighed*, Spøg, lystigt Indfald. – *med en Paptir-Kræve om Halsen*, som en Hælekinfigur.
- S. 151. *Slyngel*, uduelig Person, Nar.
- S. 155. *altid staaet Karl forend nu*, staaet sig som en Karl (imod Kærlighed) hidtil; vist sig som et Mandfolk indtil nu. – *Fripøstighed*, Frimodighed. – *Syngestykke*, Sangnummer. – *Etol de Gambe*, Viola da Gamba, et Musikinstrument med 6 strenge.